



ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету
_____ 2021 року,
протокол № ____ .

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

_____ 2021 року

М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«СИСТЕМА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
із спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
денної форми навчання

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка наук з державного управління
_____ 2021 року

_____ Людмила ТРЕБИК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
_____ 2021 року, протокол № ____ .

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент
_____ 2021 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
_____ 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	2
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	2
1.2.	Лекції		3
1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	–	6
1.4.	Самостійна робота студентів	–	14
1.5.	Індивідуальні завдання	–	17
1.6.	Підсумковий контроль	–	18
2.	Схема нарахування балів	–	20
3.	Рекомендовані джерела	–	22
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	24

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Публічне адміністрування як системне суспільне явище	10	4	3	-	-	2	6	2	1	-	-	4
2.	Суспільні відносини в системі публічного адміністрування	5	2	1	-	-	3	4	-	-	-	-	4
3.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер	6	2	2	-	-	2	5	-	1	-	-	4
4.	Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування	10	4	4	-	-	2	9	2	1	-	-	6
5.	Закони та принципи публічного адміністрування	8	4	2	-	-	2	9	2	1	-	-	6
6.	Публічне адміністрування та влада	6	2	2	-	-	2	5	1	-	-	-	4
7.	Органи державної влади в системі публічного адміністрування	8	2	4	-	-	2	8	1	1	-	-	6
8.	Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні	10	2	4	-	-	4	9	2	1	-	-	6
9.	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	6	2	2	-	-	2	4	-	-	-	-	4
10.	Цінності та "дерево цілей" публічного адміністрування	6	2	2	-	-	2	6,5	0,5	-	-	-	6

1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
11.	Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування	6	2	2	-	-	2	6,5	0,5	-	-	-	6
12.	Бюрократія в системі публічного адміністрування	3	1	1	-	-	1	4	-	-	-	-	4
13.	Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	3	1	1	-	-	1	4	-	-	-	-	4
14.	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері	6	2	2	-	-	2	8,5	0,5	-	-	-	8
15.	Публічне адміністрування та економіка	6	2	2	-	-	2	8,5	0,5	-	-	-	8
16.	Результативність та ефективність публічного адміністрування	6	2	2	-	-	2	7	-	-	-	-	7
Курсова робота		45				-	-	45				-	-
Усього годин:		105	36	36	-	-	33	104	12	6	-	-	87

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	2	3	4
1.	Публічне адміністрування як системне суспільне явище	4	-
1.1	Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція		
1.2	Зміст та співвідношення базових понять: “управління”, “державне управління”, “публічне управління”, “публічне адміністрування”		
1.3	Публічне адміністрування та адміністративне право. Правові засади публічного адміністрування		
1.4	Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії управління суспільством		
2.	Суспільні відносини в системі публічного адміністрування	2	-
2.1	Суб'єкти та об'єкти публічного адміністрування		
2.2	Соціальні зв'язки. Засоби регулювання зв'язку		
2.3	Класифікація управлінських відносин		
2.4	Основні властивості державно-управлінських відносин.		
2.5	Дослідження поняття «державно-управлінські відносини»		
2.5	Децентралізація владних відносин		

1	2	3	4
3.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер	2	-
3.1	Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології		
3.2	Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство		
3.3	Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика		
4.	Закони публічного адміністрування	2	-
4.1	Закон залежності управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища		
4.2	Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами		
4.3	Закон розмежування центрів влади та управління		
4.4	Закон централізації та децентралізації влади		
4.5	Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування		
5	Принципи публічного адміністрування	2	-
5.1	Загальносистемні методологічні принципи публічного управління (адміністрування)		
5.2	Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес		
5.3	Принципи, що регулюють управління як соціально-економічний процес		
5.4	Принципи, що регулюють управління як соціально-культурний процес		
5.5	Компаративний аналіз принципів публічного та державного управління		
6.	Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування	4	-
6.1	Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.		
6.2	Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.		
6.3	Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.		
7	Публічне адміністрування та влада	2	-
7.1	Феномен влади. Влада як основний засіб публічного адміністрування		
7.2	Економічна влада		
7.3	Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування		
8.	Органи державної влади в системі публічного адміністрування	2	-
8.1	Органи державної влади: поняття та види		
8.2	Законодавча, виконавча та судова влада в Україні		
8.3	Президент України		
8.4	Система органів виконавчої влади в Україні		
8.5	Місцеві органи виконавчої влади		

1	2	3	4
9.	Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні	2	-
9.1	Місцеве самоврядування як демократична основа управління в державі		
9.2	Органи та посадові особи місцевого самоврядування		
9.3	Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні		
10.	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	2	-
10.1	Поняття та суть управлінського рішення		
10.2	Процес підготовки управлінського рішення		
10.3	Технологія процедури прийняття рішень		
11.	Цінності та "дерево цілей" публічного адміністрування	2	-
11.1	Цінності та цілі суспільства та держави		
11.2	Ресурси цілепокладання у публічному адмініструванні		
11.3	Формування „дерева цілей”		
11.4	Фактори, що визначають складність інституту публічного адміністрування		
12.	Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування	2	-
12.1	Механізми публічного адміністрування		
12.2	Технологія публічного адміністрування		
12.3	Методи публічного адміністрування		
12.4	Стиль публічного адміністрування		
13.	Бюрократія в системі публічного адміністрування. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	2	-
13.1	Бюрократія як наукова категорія		
13.2	Теорія бюрократії М.Вебера		
13.3	Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії		
13.4	Поняття та сутність корупції		
13.5	Нормативно-правова база антикорупційної діяльності		
13.6	Фактори запобігання проявам корупції		
14	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері	2	-
14.1	Соціальна політика. Моделі соціальної політики держави		
14.2	Методи впливу держави на розвиток соціальної сфери		
14.3	Основні види соціальної допомоги держави		
14.4	Публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва		
14.5	Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення		
14.6	Забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів		
15.	Публічне адміністрування та економіка	2	-
15.1	Економіка як об'єкт публічного адміністрування		
15.2	Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності		
15.3	Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу		
15.4	Управління власністю в умовах демократичної правової держави		
15.5	Забезпечення цивілізованих засад конкуренції		

1	2	3	4
16	Результативність та ефективність публічного адміністрування	2	-
16.1	Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування		
16.2	Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування		
16.3	Вимір продуктивності та ефективності публічного адміністрування		
Усього		36	-

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1-2

Тема: Публічне адміністрування як системне суспільне явище

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
2. Зміст та співвідношення базових понять: “управління”, “державне управління”, “публічне управління”, “публічне адміністрування”.
3. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії управління суспільством.
4. Суб'єкти та об'єкти публічного адміністрування.
5. Соціальні зв'язки. Засоби регулювання зв'язку.
6. Класифікація управлінських відносин.
7. Основні властивості державно-управлінських відносин. Дослідження поняття «державно-управлінські відносини».
8. Децентралізація владних відносин.
9. Обґрунтуйте основні проблеми й перспективи розвитку публічного адміністрування.
10. Проаналізуйте сучасну концепцію публічного адміністрування.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: «управління», «державне управління», «публічне управління», «публічне адміністрування», правові засади публічного адміністрування, джерела ідей управління суспільством і країною. формування та розвиток теорій управління суспільством і країною, соціальні зв'язки, засоби регулювання зв'язку, розподіл соціальної сфери (суспільства) за складовими, класифікація управлінських відносин.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Джерела ідей управління суспільством і країною.
- Японський варіант людських стосунків.
- Соціально-інженерний та гуманітарний підходи.
- Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм».
- Публічне управління в контексті неокласичної теорії.
- Напрями англійської та французької практичної соціології.
- Розподіл соціальної сфери (суспільства) за складовими.
- Вплив теорій та концепцій галузей науки на публічну сферу.

Семінарське заняття 3

Тема: Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Питання для усного опитування та дискусії

1. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.

2. Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах.
3. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.
4. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
5. Публічна сфера і публічна політика.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Місце й роль партій і виборів у прийнятті політичних рішень.
- Публічне адміністрування і держава.

Семінарське заняття 4-5

Тема: Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
2. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
3. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин
4. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
5. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: громадянське суспільство, автономність і органічна єдність, громадські організації.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.
- Що є основними елементами, що визначають суспільство?

Семінарське заняття 6

Тема: Закони та принципи публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Об'єктивні закони публічного управління.
2. Загальносистемні методологічні принципи публічного управління (адміністрування).
3. Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес.
4. Принципи, що регулюють управління як соціально-економічний процес.
5. Принципи, що регулюють управління як соціально-культурний процес.
6. Компаративний аналіз принципів публічного та державного управління.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: загальний закон соціального управління, централізація та децентралізація влади, управління суспільством, розмежування центрів влади та управління, взаємозалежність законів та принципів, соціально-економічний процес, соціально-культурний процес, компаративний аналіз, приклади застосування принципів

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування.
- Загальний закон соціального управління.
- Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами.

- Закон розмежування центрів влади та управління.
- Закон централізації та децентралізації влади.
- Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування.
- Взаємозв'язок та взаємозалежність законів та принципів соціального управління.
- Приклади застосування принципів публічного адміністрування.

Семінарське заняття 7

Тема: Публічне адміністрування та влада

Питання для усного опитування та дискусії

1. Феномен влади. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
2. Економічна влада
3. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування
4. Лобізм.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: основні компоненти влади, економічна влада, типи економічної влади, лобізм, інструменти лобіювання, розвиток лобізму в Україні.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Основні компоненти влади.
- Особливості та ознаки влади у публічному адмініструванні. Децентралізація владних відносин.
- Типи економічної влади.
- Механізм взаємодії влади з громадськістю.
- Існування соціальної влади: міф або реальність.
- Інструменти лобіювання.
- Розвиток лобізму в Україні.

Семінарське заняття 8-9

Тема: Органи державної влади в системі публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Органи державної влади: поняття та види
2. Законодавча, виконавча та судова влада в Україні
3. Президент України
4. Загальні принципи організації та діяльності органів виконавчої влади в Україні.
5. Система органів виконавчої влади в Україні
6. Схема організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади
7. Основні засади діяльності місцевих державних адміністрацій
8. Основні завдання місцевих державних адміністрацій.
9. Основні галузеві повноваження місцевих державних адміністрацій.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: публічна адміністрація, сфера здійснення виконавчої влади, організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади, структурні зв'язки міністерств, галузеві повноваження.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Публічна адміністрація.
- Шляхи утворення публічної влади в адміністративно-територіальних одиницях.
- Сфера здійснення виконавчої влади.
- Ознаки органів виконавчої влади.

- Основні функції сучасної виконавчої влади.
- Класифікація органів виконавчої влади за різними критеріями.

Семінарське заняття 10-11

Тема: Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні

Питання для усного опитування та дискусії

1. Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні
2. Державна політика у сфері місцевого самоврядування
3. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування
4. Європейська Хартія місцевого самоврядування
5. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі публічного адміністрування
6. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні
7. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні
8. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування
9. Особливості здійснення самоврядування в місті Києві
10. Громадянин в державному управлінні: права, свободи і обов'язки
11. Взаємовідносини громадян і органів державного управління

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: територіальна громада, інститути безпосередньої демократії, місцевий референдум, загальні збори громадян, органи самоорганізації населення, органи місцевого самоврядування, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування, Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування, громадянин, характеристики громадянства.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні.
- Державна політика у сфері місцевого самоврядування.
- Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі публічного управління.
- Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування.
- Особливості здійснення самоврядування в місті Києві.
- Вибори органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
- Місцевий референдум.
- Загальні збори громадян.
- Органи самоорганізації населення.
- Всесвітня Декларація місцевого самоврядування.
- Європейська Хартія місцевого самоврядування.
- Проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.
- Громадянин в державному управлінні.
- Поняття і основні характеристики громадянства.
- Права, свободи і обов'язки громадян: система закріплення.
- Взаємовідносини громадян і органів державного управління.

Семінарське заняття 12

Тема: Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та суть управлінського рішення.
2. Процес підготовки управлінського рішення.

3. Технологія процедури прийняття рішень.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: управлінська діяльність, стадії управлінської діяльності, поняття та суть управлінського рішення, вироблення альтернативних варіантів рішень.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Стадії управлінської діяльності.
- Управлінське рішення як наукова категорія.
- Вимоги, що висуваються до управлінських рішень.
- Чинники, які визначають якість, результативність і ефективність управлінських рішень.
- Джерела інформації для прийняття управлінських рішень
- Вироблення альтернативних варіантів рішень.
- Системний підхід до підготовки і реалізації управлінських рішень.
- Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень.
- Роль конкуренції в процесі прийняття рішень.
- Взаємовідношення суб'єкта та об'єкта прийняття рішень.
- Послідовність етапів прийняття рішень.
- Динаміка виконання рішень.
- Організація виконання управлінських рішень. Контроль виконання рішення.

Семінарське заняття 13

Тема: Цінності та "дерево цілей" публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Цінності та цілі суспільства та держави.
2. Ресурси цілепокладання у публічному адмініструванні.
3. Формування „дерева цілей”.
4. Фактори, що визначають складність інституту публічного адміністрування.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: цілі суспільства, поняття «цінність», «дерева цілей», ресурси цілепокладання.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Форми існування розуміння поняття «цінність».
- Характеристики ціннісних систем залежно від рівня безпеки.
- Цінності українського суспільства та європейських країн.
- Класифікація цілей суспільства.
- Юридичне забезпечення цілей публічного адміністрування.
- Нові тенденції в системі публічного адміністрування.

Семінарське заняття 14

Тема: Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Механізми публічного адміністрування.
2. Технологія публічного адміністрування.
3. Методи публічного адміністрування.
4. Стиль публічного адміністрування.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: «механізм публічного адміністрування», структура організації державних органів, територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування, стилі публічного адміністрування, типологія стилів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Структура механізму публічного адміністрування.
- Форми державного правління.
- Проблеми вибору найкращої форми правління.
- Структура організації державних органів.
- Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування.
- Територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування.
- Форми публічного адміністрування: нормативно-правові, договірні, організаційні, дорадчі.
- Принципи на яких базується технологія публічного адміністрування.
- Основні напрями розроблення окремих технологій публічного адміністрування.
- Особливості методів публічного адміністрування.
- Класифікація методів публічного адміністрування за різними ознаками.
- Методи прямого та непрямого адміністративного впливу.
- Застосування демократичних методів.
- Чинники формування стилю публічного адміністрування.
- Типологія стилів.

Семінарське заняття 15

Тема: Бюрократія в системі публічного адміністрування. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Бюрократія як наукова категорія.
2. Теорія бюрократії М.Вебера.
3. Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії.
4. Поняття та сутність корупції.
5. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
6. Фактори запобігання проявам корупції.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: атрибути бюрократії, теорія бюрократії М. Вебера, політизація вищого чиновництва, бюрократія при деспотичному правлінні, «корупція», «корупційні діяння», «корупційні правопорушення».

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Основні ознаки та атрибути бюрократії.
- Основні проблеми, породжувані бюрократичною організацією управління.
- Економіка бюрократичних структур та адміністративний ресурс.
- Політизація вищого чиновництва.
- Бюрократія при деспотичному правлінні.
- Організація та функціонування публічної служби.
- Досвід зарубіжних країн в боротьбі з корупцією.
- Причини корупції.
- Зони підвищеного ризику прояву корупції.
- Склад корупційного правопорушення.

Семінарське заняття 16

Тема: Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері

Питання для усного опитування та дискусії

1. Соціальна політика. Моделі соціальної політики держави.
2. Методи впливу держави на розвиток соціальної сфери.
3. Основні види соціальної допомоги держави.
4. Публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва.
5. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення.
6. Забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: види соціальної допомоги держави, публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва, безпека прав та інтересів споживачів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Формування підходів до соціальної політики.
- Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки.
- Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
- Зростання ролі позаекономічних факторів.
- Принципи оцінювання ефективності реалізації соціальної політики.
- Публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва.

Семінарське заняття 17

Тема: Публічне адміністрування та економіка

Питання для усного опитування та дискусії

1. Економіка як об'єкт публічного адміністрування.
2. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності.
3. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
4. Управління власністю в умовах демократичної правової держави.
5. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки, постіндустріальна економіка, сучасна економічна система, період криз і спадів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи.
- Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.
- Від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки.
- Основні характеристики сучасної економічної системи.
- Основні напрями державного регулювання економіки.
- Керуюча система в період криз і спадів.

Семінарське заняття 18

Тема: Результативність та ефективність публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування.
2. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.
3. Вимір продуктивності та ефективності публічного адміністрування.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: фактори результативності та ефективності публічного адміністрування, критерії результативності та ефективності публічного адміністрування, фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Цілі, які практично реалізуються в ньому, з цілями, які об'єктивно детерміновані суспільними запитами.
 - Об'єктивні результати управління із суспільними потребами та інтересами.
 - Можливості, закладені в управлінському потенціалі, зі ступенем їх реального використання.
 - Ефективність організації і функціонування суб'єктів публічного адміністрування.
- Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб.
- Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1: Публічне адміністрування як системне суспільне явище

Практичне завдання: 1. Знайти визначення «публічне управління», «публічне адміністрування», «система публічного адміністрування» авторів-науковців різних країн.

2. Чи потрібно на сучасному етапі розвитку для України здійснювати розвиток ПА, удосконалювати та змінювати систему ПА? Обґрунтувати власну думку із наведенням прикладів.

Питання для самоконтролю

1. Які основні підходи до розуміння публічного адміністрування?
2. Яке співвідношення базових понять: «управління», «державне управління», «публічне управління», «публічне адміністрування»?
3. Які суб'єкти та об'єкти публічного адміністрування?

Тема 2: Суспільні відносини в системі публічного адміністрування

Практичне завдання: Упорядкувати у вигляді схеми чи таблиці класифікацію управлінських відносин.

Питання для самоконтролю

1. Які основні теорії управління суспільством?
2. Якими засобами здійснюється регулювання зв'язку в системі публічного адміністрування із суспільством?
3. Опишіть класифікацію управлінських відносин.
4. Які основні властивості державно-управлінських відносин?
5. Що таке «державно-управлінські відносини»?

Тема 3: Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Практичне завдання: Встановити та схематично намалювати взаємозв'язки між громадськими організаціями, суспільством, органами державної влади, чиновниками та бізнес-структурами.

Питання для самоконтролю

1. У чому взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології?

2. Які особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах?
3. Яка дія ринкових принципів у політичній сфері?
4. Що таке «публічна політика»?

Тема 4: Закони публічного адміністрування

Практичне завдання: Знайти приклади порушення законів публічного адміністрування державними службовцями або посадовими особами місцевого самоврядування за поточний рік.

Питання для самоконтролю

1. У чому суть закону публічного адміністрування «розмежування центрів влади та управління»?
2. Як реалізується сьогодні «Закон централізації та децентралізації влади»?
3. Чи бере участь громадянин у втіленні закону саморозвитку системи публічного адміністрування?

Тема 5: Принципи публічного адміністрування

Практичне завдання: Зробити компаративний аналіз принципів публічного та державного управління.

Питання для самоконтролю

1. Які загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування?
2. Назвіть принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес?
3. Які принципи регулюють управління як соціально-економічний процес?

Тема 6: Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування

Практичне завдання: Знайти та описати найкращі практики молодіжних проектів в сільській місцевості Хмельницької області.

Питання для самоконтролю

1. Які основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства?
2. Які сутнісні характеристики громадянського суспільства?
3. Яка роль громадських організацій у публічному адмініструванні?
4. Які є види добровільних об'єднань?
5. У чому полягає автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави?

Тема 7: Публічне адміністрування та влада

Практичне завдання: Описати концепції походження держави.

Питання для самоконтролю

1. Обґрунтуйте, що влада це основний засіб публічного адміністрування.
2. Яка сутність економічної влади?
3. Як проявляється феномен влади у житті громадянина?
4. Що таке лобізм?

Тема 8: Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування

Практичне завдання: 1. Описати «Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування».

2. Описати у формі презентації історію, функції та завдання та намалювати структуру обраного міністерства (презентація до 10 слайдів).

Питання для самоконтролю

1. Що включає в себе виконавча гілка влади?

2. Які основні функції Кабінету Міністрів України?
3. Чи може делегувати свої повноваження прем'єр міністр України? Кому? За яких умов?
4. Які основні функції місцевих органів виконавчої влади?

Тема 9: Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні

Практичне завдання: Обрати одну країну світу та описати її систему місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю

1. Коли був прийнятий закон України «Про місцеве самоврядування»?
2. Які принципи діяльності органів місцевого самоврядування?
3. Яка основна роль у публічному адмініструванні місцевого самоврядування?
4. Розкрийте поняття «посадова особа місцевого самоврядування».
5. Які сфери управління місцевого самоврядування?
6. Що входить до компетенції органу місцевого самоврядування?
7. Які є інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні?

Тема 10: Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Практичне завдання: Побудувати схеми «Класифікація управлінських рішень» за різними ознаками.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «управлінське рішення»?
2. Які етапи включає процес підготовки управлінського рішення?
3. Опишіть технологію процедури прийняття рішень?

Тема 11: Цінності та "дерево цілей" публічного адміністрування

Практичне завдання: Провести власне соціологічне дослідження 10-15 людей «Цінності та цілі молоді України» (3 питання – опрацювати у діаграмах, представити анкету).

Питання для самоконтролю

1. Яка роль цінностей суспільства у публічному адмініструванні?
2. Які основні цілі суспільства України сьогодні?
3. Які ресурси цілепокладання у публічному адмініструванні?
4. Як здійснюється формування „дерева цілей”?

Тема 12: Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування

Практичне завдання: Знайти приклади діючих механізмів публічного адміністрування (3 приклади, 2016-2017).

Питання для самоконтролю

1. Яка структура механізму публічного адміністрування?
2. Що включає технологія публічного адміністрування?
3. Які є методи публічного адміністрування?
4. У чому суть демократичних методів?
5. Які є стилі публічного адміністрування?

Тема 13: Бюрократія в системі публічного адміністрування.

Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування

Практичне завдання: Описати інструменти зниження рівня корупції на досвіді зарубіжних країн.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «бюрократія»?
2. У чому суть теорія бюрократії М.Вебера?
3. Розкрийте поняття «корупція».
4. Яка нормативно-правова база антикорупційної діяльності?
5. Які є сьогодні дії, з боку органів влади, для запобігання проявам корупції?

Тема 14: Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері

Практичне завдання: Скласти словник термінів до даної теми. Обрати 10-15 термінів (за діючими законами і за тлумачним словником).

Питання для самоконтролю

1. Які є моделі соціальної політики держави?
2. Розкрийте поняття «соціальна політика»
3. Які є методи впливу держави на розвиток соціальної сфери?
4. Які основні види соціальної допомоги держави?
5. Які основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки?

Тема 15: Публічне адміністрування та економіка

Практичне завдання: Проаналізуйте міжнародний досвід забезпечення цивілізованих засад конкуренції у сфері економіки на прикладі трьох країн.

Питання для самоконтролю

1. Чому економіка є об'єктом публічного адміністрування?
2. Дайте визначення поняттю «економіка»?
3. Які нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу?

Тема 16: Результативність та ефективність публічного адміністрування

Практичне завдання: Опишіть методіку (критерії, оцінки) ефективності та результативності діяльності органів публічної влади.

Питання для самоконтролю

1. У чому суть поняття «результативність публічного адміністрування»?
2. У чому суть поняття «ефективність публічного адміністрування»?
3. Які є критерії результативності публічного адміністрування?
4. Які є критерії ефективності публічного адміністрування?
5. Як здійснюються вимір продуктивності та ефективності публічного адміністрування?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів із підготовкою доповіді у формі презентації з основними тезами реферату-огляду. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. refero – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка (додаток А), вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 20 сторінок формату А4.

1.5.2. Теми рефератів-оглядів

1. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.
2. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
3. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
4. Феномен влади. Публічна влада та публічне адміністрування.
5. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
6. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
7. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.
8. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.
9. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.
10. Місцевий референдум. Органи самоорганізації населення.
11. Публічна сфера і публічна політика.
12. Загальний закон соціального управління - залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
13. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства
14. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
15. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
16. Управління суспільством - головне призначення публічного адміністрування.
17. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування.
18. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
19. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.
20. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
21. Структура механізму та органів публічного адміністрування.
22. Основні види соціальної допомоги держави. Зростання ролі позаекономічних факторів
23. Цінності та цілі суспільства і держави
24. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
25. Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування.
26. Основні напрями державного регулювання економікою. Керуюча система в період криз і спадів.
27. Юридичне забезпечення цілей публічного адміністрування.
28. Антимонопольна діяльність. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.
29. Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.
30. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях.
31. Публічна служба.
32. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.

33. Стиль публічного адміністрування.
34. Від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки. Основні характеристики сучасної економічної системи.
35. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
36. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.
37. Поняття корупції та корупційних дій. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.
38. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
39. Результативність та ефективність публічного адміністрування.
40. Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
2. Зміст та співвідношення базових понять: “управління”, “державне управління”, “публічне управління”, “публічне адміністрування”.
3. Суб'єкти та об'єкти публічного адміністрування.
4. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії управління суспільством.
5. Соціальні зв'язки. Засоби регулювання зв'язку.
6. Класифікація управлінських відносин.
7. Основні властивості державно-управлінських відносин. Дослідження поняття «державно-управлінські відносини».
8. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.
9. Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах.
10. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.
11. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.
12. Об'єктивні закони публічного управління та їх застосування.
13. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
14. Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес.
15. Принципи, що регулюють управління як соціально-економічний процес.
16. Принципи, що регулюють управління як соціально-культурний процес.
17. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
18. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
19. Поняття та види добровільних об'єднань, принципи управління в них.
20. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.
21. Феномен влади. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
22. Сутність економічної влади.
23. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
24. Лобізм.
25. Концепції походження держави. Держава як суб'єкт політичної влади.
26. Виконавча влада в Україні.

27. Система органів виконавчої влади в Україні.
28. Місцеві органи виконавчої влади.
29. Місцеве самоврядування як демократична основа управління в державі.
30. Зарубіжний досвід функціонування системи місцевого самоврядування.
31. Органи та посадові особи місцевого самоврядування.
32. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування.
33. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.
34. Поняття та суть управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень.
35. Процес підготовки управлінського рішення. Технологія процедури прийняття рішень.
36. Цінності та цілі суспільства та держави та їх роль у публічному адмініструванні.
37. Ресурси цілепокладання у публічному адмініструванні. Формування „дерева цілей”.
38. Структура механізму та органів публічного адміністрування.
39. Технологія публічного адміністрування.
40. Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.
41. Стили публічного адміністрування.
42. Бюрократія як наукова категорія. Теорія бюрократії М.Вебера.
43. Поняття та сутність корупції. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Фактори запобігання проявам корупції.
44. Соціальна політика. Моделі соціальної політики держави.
45. Методи впливу держави на розвиток соціальної сфери. Основні види соціальної допомоги держави.
46. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.
47. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення.
48. Забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів.
49. Економіка як об'єкт публічного адміністрування.
50. Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.
51. Вимір продуктивності та ефективності публічного адміністрування.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція
2. Виконавча влада в Україні
3. Дайте найбільш повну та правильну відповідь на тестові завдання

Приклади тестових завдань

1. Назвіть вищу посадову особу, яка очолює діяльність щодо здійснення місцевого самоврядування на території громади:

- а). голова;
- б). староста;
- в). директор;
- г). президент.

2. Публічне адміністрування - це:

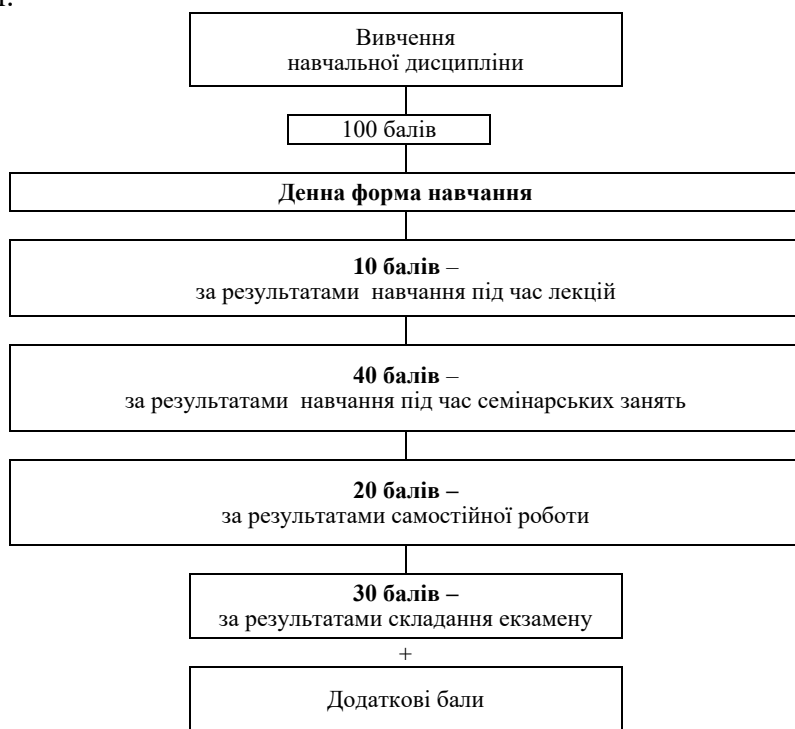
3. Форми участі населення у вирішенні питань місцевого значення:

- а) місцевий референдум;
- б) колективні та індивідуальні звернення;
- в) громадські слухання;
- г) усі відповіді вірні;

д) вірні відповіді а) і в).

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:



2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З навчальної дисципліни «Система публічного адміністрування» передбачено проведення 18 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
18	0,6	1,1	1,7	2,2	2,8	3,3	3,9	4,4	5,0	5,6	6,1	6,7	7,2	7,8	8,3	8,9	9,4	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 18 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів денної форми навчання у формі виконання 18 практичних завдань наведено в таблиці:

Номер теми	Номер практичного завдання																		Усього балів
	т.3	т.2	т.3	т.4	т.5	т.6	т.7	т.8	т.9	т.10	т.11	т.12	т.13	т.14					
Кількість завдань	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	20

2.5 На семестровий контроль з кожної навчальної дисципліни відводиться 30 балів. Шкала визначення балів за результатами семестрового контролю подана у табл. 1.

Таблиця 1.

Шкала визначення балів за результатами семестрового контролю

Кількість балів за результатами семестрового контролю	Рівень знань студента	Критерії оцінювання
27 – 30	високий	Студент правильно, повно та аргументовано розкрив питання, продемонстрував вміння самостійно аналізувати теоретичний матеріал, правильно та аргументовано вирішив завдання практичного характеру, володіє термінологією і викладає матеріал чітко і логічно.
24,5 – 26,5	достатній	Студент достатньо повно розкрив суть питання, володіє термінологією, але назвав не всі риси, ознаки або види явища, процесу, інституту, теорії, категорії, проблеми, не до кінця розкрив зміст понять, допустив деякі неточності, які були виправлені ним при відповідях на додаткові питання і не вплинули на правильне розуміння змісту.
22,5 – 24		Студент у цілому розкрив суть питання, відповідає аргументовано і загалом правильно, володіє термінологією, але назвав не всі теорії, функції, риси явища, інституту, процесу, допустив декілька помилок, які не вплинули на їх правильне розуміння.
20,5 – 22	середній	Студент не до кінця розкрив основний зміст питання, деякі суттєві риси, явища, поняття. Проблеми розкрив частково, допустив певні помилки та неточності, які свідчать про його неповне розуміння сутності питання, в основному володіє термінологією.
18 – 20		Студент не до кінця розкрив зміст питання, не повністю визначив його істотні аспекти: риси, функції, види, форми тощо, допустив помилки принципового характеру, недостатньо володіє термінологією.
10,5 – 17,5	низький	Студент не достатньо розкрив зміст питання, не вмів його аналізувати і не може послідовно і логічно викласти, допустив суттєві помилки, не володіє термінологією.
0 – 10		Студент не розкрив зміст питання, не зумів його аналізувати і послідовно і логічно викласти, допустив хибні думки, не володіє термінологією.

Підсумовування балів за результатами вивчення навчальної дисципліни здійснюється після складання семестрового контролю. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни

обчислюється шляхом додавання набраних студентом балів з поточного та семестрового контролю, а також додаткових балів. Семестрова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані та заліковій книжці студента, при чому вона не може перевищувати 100 балів.

2.6 У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 34 або менше балів (оцінка F за шкалою ЄКТС) студент зобов'язаний повторно вивчити дисципліну в наступному навчальному періоді. У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 35-59 балів (оцінка FX за шкалою ЄКТС) студент має право повторно пройти підсумковий контроль двічі: перший раз – перескладання викладачеві, другий раз – перескладання комісії.

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення: Навч. посіб. / В.Д. Бакуменко. – К.: ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.

2. Вдовенко Ю.С. Адміністративний менеджмент (теоретичні положення; пріоритети у виробничій сфері, державних органах, громадських організаціях): Навч. посіб. / Ю.С. Вдовенко, С.М. Вдовенко, О.В. Рогова. – Чернігів: Лук'яненко В. В. [вид.] : Орхідея, 2015. – 264 с.

3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник / Ю. Є. Вороніна. – Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. – 204 с.

4. Громадська участь/залучення громадян. Депутатська діяльність в округах (навчальний модуль) / Олександр Сергієнко, Олег Ватаманюк. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 92 с.

5. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін. ; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.

6. Енциклопедія державного управління. У 8 т. – Т. 8: Публічне врядування / наук.-ред. кол.: В.С. Загорський [та ін.] – Львів: ЛРІДУ, НАДУ, 2011. – 712 с.

7. Кайлюк Є.М. Публічне адміністрування: Підруч. / Є.М. Кайлюк, В.В. Гриненко. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 200 с.

8. Коваленко В.В. Курс адміністративного права. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/64423-rozdl-1-publchne-admnstruvannya-vekonomchny-sfer.html>

9. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (із змінами і доповненнями) - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

10. Корнієнко В.О. Інститути громадянського суспільства та української держави: правові витоки. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apdr.in.ua/v29/42.pdf>

11. Куйбіда В.С. Організація публічної служби в Україні: Моногр. / В.С. Куйбіда, О.В. Хорошенко. – Кам'янець-Подільський: видавець ПП Зволейко Д.Г., 2016.- 272с.

12. Мельник А.Ф. Державне управління: Підруч. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К.: Знання, 2009. – 582 с.

13. Мельтюхова Н. Зарубіжний досвід публічного адміністрування: метод. рек. / авт. кол.: Н. Мельтюхова, В. Корженко, Ю. Дідок [та ін.]; за заг. ред. Н.М. Мельтюхової. – К.: НАДУ, 2010. – 28 с.

14. Місцеве самоврядування та децентралізація. Законодавство (навчальний модуль) /Анатолій Ткачук. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 80 с.

15. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – Х.: ХНАУ, 2018. – 278 с.

16. Оболенський О.Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни — Публічне управління: наукова розробка / О.Ю. Оболенський, С.О. Борисевич, С.М. Коник. — К.: НАДУ, 2011. — 56 с.
17. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. — [4-те вид., переробл. і доп.]. — Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. — 276 с.
18. Приходченко Л.Л. Забезпечення ефективності державного управління: теоретико-методологічні засади: Моногр. / Л.Л. Приходченко; Національна академія держ. управління при Президенті України, Одеський регіональний ін-т держ. управління. - О.: [Оптимум], 2009. — 299 с.
19. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін [та ін.] ; за заг. ред С. М. Серьогіна. — Дніпро : ГРАНІ, 2018. — 384 с.
20. Публічне управління в Україні: Навч. посіб. / В.Б. Дзюндзюк, Н.М. Мельтюхова, Н.В. Фоміцька, за заг. ред. д-ра ф.наук, проф. В.В. Корженка. — Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2011. — 306 с.
21. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. — Житомир : ЖНАЕУ, 2017. — 705 с.
22. Публічне управління: шляхи розвитку: матеріали наук.-практ. конф. За міжнар. участю (Київ, 26 листоп. 2014 р.) : у2 т. / [за наук. ред. Ю.В. Ковбасюка, С.А. Романюка, О.Ю. Оболенського]. — К.: НАДУ, 2014. — Т. 1. — 150 с. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Mater_konf_NADU/cd2037c0-71c9-458f-aad6-946f6e8488c8.pdf.
23. Чернов С.І. Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» (для студентів всіх форм навчання за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) / С.І. Чернов, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. — Х.: ХНУМГ, 2014. — 97 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1446_54132932.pdf<http://eprints.kname.edu.ua/35679/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%9F%D0%90.pdf>.
24. Чиркин В.Е. Публичное управление: Учеб. / В.Е. Чиркин. — М.: Юристь, 2004. — 475 с.
25. Шатило О.А. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» / О.А. Шатило; Житомирський державний технологічний університет. — Житомир: Кафедра менеджменту організацій і адміністрування ЖДТУ, 2014. — 51 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1446_54132932.pdf.
26. Ярмиш О.Н. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підруч. — Х.: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002 — 532 с.
27. Ястремська О.М. Публічне адміністрування: Навч. посіб. / О.М. Ястремська, Л.О. Мажник. — Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. — 132 с.

3.2. Допоміжні джерела

1. Алексеев В.М. Структури публічного управління в Україні: громадські ради / В. М. Алексеев. — Чернівці : Технодрук, 2014. — 76 с.
2. Амосов О.Ю. Моделі публічного адміністрування (архетипова парадигма) / О.Ю. Амосов, Н.Л. Гавкалова // Публічне управління: теорія та практика : збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. — Х.: Вид-во "ДокНаукДержУпр". — Спеціальний випуск. — Червень, 2013. — С. 6-13.
3. Андрианов В.Д. Бюрократия, коррупция и эффективность государственного управления: история и современность / В.Д. Андрианов. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.:

Волтерс Клувер, 2011. – 288 с.

4. Багній М. Державна реєстрація громадських об'єднань та благодійних організацій: практ. посіб. / М. Багній, Т. Яцків. – Львів, 2014. – 176 с.

5. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики: Моногр. / В.Д. Бакуменко. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.

6. Дегтяр О.А. Державне та регіональне управління в соціальній сфері: Моногр. / О.А. Дегтяр, А.О. Дегтяр, В.Ю. Степанов, В.Г. Ковальчук та ін.; за заг. ред. А.О. Дегтяра. – Х.: С.А.М., 2015. – 552 с.

7. Карпенко О.В. Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні: автореф. дис.. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02 / О.В. Карпенко, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2016. – 37 с.

8. Колесникова К.О. Публічне адміністрування в Україні: огляд літературних джерел / К.О. Колесникова // Теорія та практика державного управління. – 2013. – № 3. – С. 1–8.

9. Коротич О.Б. Державне управління регіональним розвитком України: Моногр. / О.Б. Коротич. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2006. – 220 с.

10. Косінов С. Демократичні засади та цінності в організації публічної влади / С. Косінов // Вісник академії правових наук України. – 2013. – № 3. – С. 128–134.

11. Культура й етика в публічному адмініструванні: Наук. розробка / С.М. Серьогін, О.В. Антонова, І.І. Хожило та ін. – К.: НАДУ, 2010. – 40 с.

12. Наконечний В.В. Основні світові моделі місцевого самоврядування: порівняльний аналіз / В.В. Наконечний // Теорія та практика держ. упр. – 2014. – № 1 (44). – С. 283–289.

13. Сабадош Г.О. Сучасні підходи до адміністративного менеджменту державних організацій // [Електронний ресурс] / Г.О. Сабадош, О.В. Усенко. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2012_10_04/gu1_sabadosh.htm

14. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: Підруч. / О.Ф. Скакун. – 3-тє вид. – К.: Алерта, 2012. – 524 с.

15. Чернов С.І. Текст лекцій з дисципліни «Державне та регіональне управління» (для студентів 2 курсу напряму підготовки 6.030601 "Менеджмент" денної форми навчання) / С.І. Чернов, М.М. Новікова, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 140 с.

16. Щербакова Ю.Е. Цінності об'єднаної Європи: Моногр. / Ю.Е. Щербакова. – К.: ВЦ "Академія", 2014. – 208 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- | | |
|--|--|
| 1. http://www.rada.gov.ua | - Веб-портал Верховної Ради України |
| 2. http://www.president.gov.ua | - Веб-портал Адміністрації Президента України |
| 3. http://www.kmu.gov.ua | - Веб-портал Кабінету Міністрів України |
| 4. http://mon.gov.ua | - Веб-сайт Міністерства освіти і науки України |
| 5. http://www.nads.gov.ua | - Веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби |
| 6. http://www.me.gov.ua | - Веб-сайт Міністерства економіки України |
| 7. https://my.gov.ua/ | - Порта електронних сервісів Мінекономіки |
| 8. https://kap.minjust.gov.ua/ | - Кабінет електронних сервісів Мінюст |
| 9. http://www.nbuv.gov.ua/e-resources/ | - Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського |

10. <http://www.nads.gov.ua> - Веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби
11. <http://www.me.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
12. <http://www.archives.gov.ua> - Веб-портал Державної архівної служби України
13. <http://civic.kmu.gov.ua> - Урядовий веб-сайт «Громадянське суспільство і влада»
14. <http://www.z.gov.ua/> - Державна система електронних звернень
15. <http://ukc.gov.ua/> «Урядовий контактний центр» державна система опрацювання звернень до органів виконавчої влади
16. <http://poslugy.gov.ua/> Єдиний державний портал адміністративних послуг